

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput IX. Idem (a) Heliensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

habitu ipsum induisset, & per triennium detulisset, non poterat amplius illum exuere, & ad seculum redire. Desideratur autem in presenti casu delatio habitus per triennium; quia cum nullâ probatione precedente illum induisset,

non poterat tacite professus videri, ut eveniret, si jam ingressus monasterium habitum illum professorum induisset, ut probavi in capite 4. hoc. tit. ubi num. final. textum hunc exposui.

CAPUT IX.

Idem (a) *Helienfi* Episcopo.

Super eo, quod quæsitum est à nobis ex parte tua, utrum (b) sacerdotes, qui religionis habitum susceperint, & antequam essent vinculo professionis adstricti, ad priorem statum sunt (c) reversi, permittendi sint Ecclesias, & curam animarum habere: & alii (d) clerici, si monasticum habitum ante oblatum (e) professionis libellum deseruerint, ad sacros Ordines promoveri, & ad gubernationem Ecclesiarum possint assumi, f. t. taliter respondemus, quod si austeritatem religionis, ad quam migrasse noscuntur, servare noluerint, ad minorem religionem cogendi sunt pertransire, nec amplius in Ecclesiis secularibus debent assumi, ne contra votum suum, quod Domino fecerunt, in animarum suarum periculum comprobentur venire. Verum si ante susceptum habitum positi in probatione recedere voluerint, secundum regulam B. Benedicti non videntur prohiberi ad priorem statum redire: sed videtur regula vestra præcipere, ut in eadem veste redeant, in qua veniunt.

NOTÆ.

1. (a) *Helienfi.*] In prima collectione, sub hoc tit. cap. 9. legitur *Lierenfi*, & etiam in cap. 1. de convers. conjug. in eadem collect. ubi extat alia pars hujus textus, legitur *Ilaren.* post Concilium autem Lateran. p. 21. cap. 2. habetur, *Erfordienfi*: sed legendum est, *Helienfi*, ut in hac sexta collectione legitur, de qua diocesi egi in cap. pastoralis, de rescriptis.

(b) *Sacerdotes.*] Clericos posse vitam monasticam profiteri, probavi in cap. 3. hoc tit.

2. (c) *Sunt reversi.*] Ob hoc periculum reditus ad seculum, tum ut eorum probetur constantia, jubet D. Benedictus cap. 6. sue regule, ut non ita facile ingressus ad vitam monasticam concedatur clericis ac laicis: notat, & illustrat Haaphthenus lib. 4. disquisit. monast. tract. 2. disquisit. 4. ubi de ritibus observatis apud veteres in admissione clerici ad monachatum agit.

(d) *Clerici.*] In minoribus gradibus constituti.

3. (e) *Professionis libellum.*] Professionem in scriptis esse fallendum, supra probavi in cap. vidua, cuius formam ex Theodemaro Abbate refert Haaphthenus d. disquisit. 4. in hac verba: *In nomine Domini promitto me N. in sacro monasterio B. Martyris, sive Confessoris N. secundum instituta B. Benedicti coram Deo, & Angelis ejus, presente etiam Abbate nostro N. omnibus diebus meis in hoc sancto monasterio amodo, & deinceps perseveraturum, & in omni obedientia quodcumque mihi præceptum fuerit, obediturum. Ego enim hanc promissionem à me factam manu propria coram testibus scripsi, & roboravi.*

COMMENTARIUM.

4. **I**n hoc textu, & in cap. consulti, cap. postulasti, hoc tit. agitur de illis, qui monasticam vitam deseruerint, & nondum elapso probationis tempore, ante professionem, vel post ad seculum redeunt: & queritur, an sinendi sint ad pristinum

statum redire, & in gradu antiquo, si clerici erant, ministrare, vel omnino cogendi in eadem, vel alia laxiori religione perseverare? Et licet hanc quæstionem ad hodiernam praxim, tam in foro interno, quam externo doctè exposuerint plures relati à Barbosa in presenti, Suarez tom. 2. de relig. lib. 1. de essentia voti, cap. 2. Sanchez lib. 4. summa, cap. 1. num. 20. Tamburinus de jure Abbat. tom. 3. disquisit. 9. quest. 8. Sanchez de matr. m. lib. 7. disquisit. 31 in fine. Portel. in dubiis regular. verbo Novitius, num. 29. Peyrinis, Lezana, & alii relati à Hieronymo Garcia tom. 1. polit. regul. tract. 2. disquisit. 5. dub. 7. tamen pro ipsorum jurium illustratione, quid tam antiqui, quam noviores canones circa hoc statuerint, exponendum est. Et primo scire oportet, eos, qui olim vitam monasticam profiteri cupiebant, probari primò ad portam monasterii per aliquot dies. Callianus lib. 4. infra, cap. 3. ibid: *Ambiens quis in carnobii disciplinam recipi, non ante prorsus admittitur, quam diebus decem, vel eo amplius, pro foribus excubans, indicium perseverantiae, ac desiderii sui, pariterque humilitatis, ac patientiae demonstraverit.* Et S. Fructuosus Episcopus in sua regula, cap. 4. ibid: *Qui religionis obtentu monasterium ingredi perunt, primum ante fores tribus diebus, & noctibus excubent, & ex industria jugiter ab hebdomadariis exprobrantur. S. Pachomius art. 26. sue regule, ibid: Si quis accesserit ad ostium monasterii, volens seculo renunciare, & fratrum congregari numero, non habeat intrandi potestatem, sed prius nuntiabitur patri monasterii, & manebit paucis diebus foris ante januam. Quam probationem servatam fuisse cum S. Simeone Stylita, refertur in ejus vita, tom. 1. vit. PP. Sequebatur tunc alia probatio in cella hospitium. Callianus instit. cap. 7. ibid: *Suscipiens non statim in congregatione fratrum commiseri permittatur, sed deputetur seniori, qui seorsum, aut longe à vestibulo monasterii commanens, habet curam peregrinorum, & audientiam deputatam, eisque omnem diligentiam suscepcionis, & humanitatis impendit.* Quæ secunda probatio juxta ipsum Callianum per*

per integrum annum durabat, dicto cap. 7. ibid: Cum ibidem integro anno deseruierit absque ulla querelâsum circa peregrinos exhibuerit famulatum, imbutus per hoc primâ institutione humilitatis, & patientia, admiscendus ex hoc congregationi fratrum, alii traditur seniori. Isidorus tres assignat menses in regula monach. his verbis: Qui renuncians seculo ad monasterium venerit, non statim in cœtum deligendus est monachorum, vitam enim uniuscuiusque in hospitalitatis seruitium tribus mensibus considerari oportet, quibus per actus ad cœtum sancte congregationis accedet. Nec enim intus suscipi quemquam convenit, nisi prius foris positus, eius humilitas, sive patientia comprobetur. Tertia probatio fit in cella novitiorum, ubi regula prælegenda ei est tertio, nimirum ut illâ ei bene cognitâ, prudenter deliberare, & etiam itaturare possit num illam servare, illique se obstringere velit: quare etiam indicatur illi libertas recedendi, si velit. Legatur, inquit S. Benedictus, cap. 28. et hac regula per ordinem, & dicatur ei: Ecce lex, sub qua militare vis, si potes servare, ingredi; si non potes, libere discedas. Eandem regulam prælectionem novitio faciendam statuerunt Macharius in sua regula, ibid: Si quis voluerit ad monasterium converteri, regula ei introeunti legatur, & omnes actus monasterii illi patefiant. Ferreolus cap. 5. regula, ibi: Post hoc monasterii regula Abbatis iussione novitio legatur, ne in posterum nihil novum, nihil inusitatum, aut si discessurus præterea, aut si permanseris agnoscat. Sanctus Aurelianus cap. 1. ait: Hoc iubente Deo in primis statui-mus tenendum, ut si quis ad conversionem venerit, regula ei in salutorio legatur; & si profectus fuerit, se omnia impleturum, tunc excipiat. Saluatorium intelligit sanctum locum excipiendis hospitium, & secularium colloquii deputatum. Frequentior ejus usus in monasteriis Monialium reperitur: sic accipiunt PP. Concilii Maricon 1. can. 2. cum ventant ne clerici, aut laici puellarum monasteria extra saluatorium, aut oratorium ingredi permittantur. Sanctus Casarius quoque præscribit in regul. sanctimon. cap. 18. ibi: Quæcumque ad conversionem venerit in salutorio, ei frequentius regula relegatur. Porro eadem voce sacrificium, sive sacramentum significari scriptores non pauci nos docent. Cassiodorus hist. tripartit. lib. 10. cap. 30. ibi: Irveniens (Theodosius) Antistitem in salutorio residentem. Eadem habet Paulus Diaconus lib. 13. Gregorius Magnus lib. 4. epist. 54. Maximiano Episcopo scribens. Procedens à salutorio ad sacra Missarum solennia celebranda, peractis verò Missis, id in salutorio rursus curabit deponere. Gregorius Turon. lib. 2. cap. 21. Ipsi sacerdoti in ipso, quod modo salutorium dicitur, manso erat; atque ad gratias Deo tempore nocturno reddendas, ad altarium Ecclesie consergebat. Vide eundem lib. 7. cap. 22. latè illustrant Savarus ad Sidonium lib. 5. epist. 17. Gibalinus de clausura regul. disput. 1. cap. 2. §. 15. qui locus probationis etiam pullatorum dicebatur can. 73. Synod. Aquisgran. ibid: Et ad monasteria vententes, primo in pullatorio probentur, & sic recipiantur. Observat Cironius lib. 4. obs. cap. 2. & notant Gibalinus d. disput. 2. §. 14. Lantdmeter. de veteri cleric. lib. 2. cap. 5. De tempore hujus probationis, quod vulgo dicitur novitatus, infra ægum in cap. ad Apostolicam.

Secundo sciendum est, olim novitios probatos fuisse cum ipsis vestibus secularibus, nec eos, nisi expleto tyrocini tempore habitum induisse. D Be-

dictus in cap. 58. sua regula, ibi: Mox ergo in oratorio excutatur rebus propriis, quibus vestitus est, & induatur rebus monasterii. Smaragdus in sua regula, cap. 58. ibid: Dixerunt enim, nisi expleto anno, nullus mutare habitum permittatur. Cæsario Arelat. cap. 3. regula. Sed uni ex senioribus tradita, anno integro in eo, quo venit, habitu perseveret. Sanctus Fructuosus Episcopus cap. 18. sua regula, ibi: In monasterium sub regula introducatur, & annum integrum à cunctis fratribus ex industria conviciis comprobetur, & postquam probatus in cunctis obediens fuerit, excutatur secularibus vestibus, & induatur monasterii rebus simplicibus. Sanctus Ephrem tom. 2. parnesi 17. Frater, inquit, dignus es habitus sancto indumento monastico, ne exrollaris adversus expectantes in futurum annum. Concilium Aurel. 5. can. 19. novel. 5. Instin. cap. 2. in addit. 1. capitul. tit. 34. legitur: Expleto autem probationis sue anno, secundum quod regula præcipit, indefaciet; ipse verò nec tondatur, nec vestimenta pristina mutet prius quam obedientia promittat. Quæ verba reperiuntur in Concilio Aquisgran. can. 34. cap. legem, 53. dist. cap. super eo, hoc tit. D. Gregorio lib. 7. epist. 11. & in Synodo Romana, cujus acta reperiuntur lib. 4. ejusdem registr. cap. 44. ibi: Servos Ecclesie, & milites, qui ad Dei servitium converti voluerint, prius in laico proventu. Quem canonem ex eodem Gregorio retulerunt PP. Concilii Tribur. can. 29. & Bonifacius, ut ex ipso refert Gratianus in cap. final. 17. q. 2. Causam verò hujus moris eam crediderim, ut libertati novitiorum confulerentur, eoque minori cum nota monasterio egredi possent, quod nunquam monasticum habitum detulissent; idque publicè ex eo constaret, quod secularibus semper induti fuissent vestibus. Perleveravit autem, vel restitutus est hic mos in Ordine Cisterciensi tempore Sancti Bernardi. Ipse enim ad Robertum nepotem scribens, ita ait epist. 1. Multis, si meministi, lacrimis diu expectatam impetrasti misericordiam, & quem satis desideraveras, ingressum obtinisti. Post hæc per annum juxta regulam in omni patientia probatus, perseveranter, & sine querela conversatus, post annum sponte professus, tunc primum seculari veste relicta religionis habitum suscepisti. Posterioribus autem temporibus, cum videretur multis inconveniens, ut qui integro tyrocini anno cum monachis vestabantur, iidemque mancipabantur exercitiis, habitu ab iis distinguerentur, generaliter quasi recepta fuit ea, quæ hodie vigeat consuetudo mutandi vestem in ipsa novitatus inceptione; quod posterioribus Ordinibus commune est. Et probabili ratione non caret; nam monastici habitus gestatio ad nonnullam quoque austeritatem Ordinis, quam experiri debeant novitii, pertinet: laneis enim ad carnem indui, in vestibus dormire, contemptibilem seculo deferre habitum, quis neget rigorem aliquem continere, quem meritò ante professionem novitii expeririatur? Et jam olim ita Benedictinos fecisse, constat: Paulus enim Diaconus ait in cap. 58. regul. S. Benedicti, apud Boerium: Si post duorum mensium curriculum, prælectâ sibi regulâ, novitius dicat, se stare velle, post istos duos menses debet radi. Nos autem (verba sunt Benedicti Cassinensis) de consuetudine moderna, uinam rationabilis, in ipso ingressu probationis & radimus, & conseramus, & habitum induimus; non tamen benedictum. Et licet ista consuetudo non reproberetur à jure, tamen consularius videtur opinionem dicti Pauli sequi. Subjungit porro Boerius: Et credo benefactum, si in intro proba-

probationis tradantur ei vestes, tonsura, & clausura regularis, ut probetur per annum in eis, & aliis duris, & asperis observationibus Ordinis. Illustrant Vivar. de veteri mon. lib. 2. cap. 6. num. 31. Gibalinus de clausura disquisit. 2. cap. 2. §. 3. num. 63. Menardus ad concord. regul. cap. 63. §. 1.

6.

Tertio sciendum est, tyrocinio expleto, novitium votis emissis induere habitum monasticum simul cum tonsura, à quo tempore, ut verè professus, non poterat deferere propositum, & religionem, nec ad seculum redire. Concilium Roman. sub Eugenio II. & Leone IV. cap. 28. ibi: *Qui semel se Deo voverunt, & habitum monasticum ostenderunt, vel comas totonderunt, regularem teneant vitam.* Et cap. propositum, ibi: *Propositum monachi proprio arbitrio, aut voluntate susceptum deferre non possunt absque peccato.* 20. q. 3. Concilium Tribur. can. 26. *Si monachus fugà regularis disciplina elapsus propositum sanctitatis calcaverit, omnimodis coercendus, & ab hominibus detestandus, atque omni onere est gravandus, ut saltem rubore verecundie confusus, & onere paupertatis afflictus, redeat, quem relicta singularis vite professione inimicus tenebat: si autem tam irreverens, & pertinax est, ut ad monasterium reddere, & propositum monachi relinquerit observare, impleantur super eum constituta, quae de eo scripta sunt in sancto canone in Concilio Calced. cap. 4. Pape Siricii IV. Leonis XXVI. quatenus retrusus ergastulo, decoqui possit penitentiae igne purgatorio. Bituric. can. 23. apud Synodum Lemovic. art. 2. *Qui voluntarii, & secundum regulam sancti Benedicti habitum monachi susceperunt, & postea voluntarii dereliquerunt, communione fidelium priventur usque ad dignam emendationem: & si Abbates, vel alii monachi volunt eos suscipere, maneat cum clericis in monasteriis, vel apud clericos in habitu monastico, & reverentia, atque abstinentia.* Refert Antonius Augustinus in can. 5. Synodi Constantinop. Suscepto ergo habitu, quia tunc emittebat monachus vota substantialia, manebat ille obligatus religioni, non tamen reciproce obligabatur ei religio, sed necesse illi erat alteram subire probationem, juxta Cassianum lib. 1. Instit. cap. 6. ibi: *Ut si quoddam ex eo murmuracionis vitium, vel parva cuiuslibet inobedientia culpam processisse deprehenderint, exuentes eum monasterium, quibus indutus fuerat, vestimentis, & antiquis revestitum, quae fuerant sequestrata, depellant.* In hac secunda probatione videtur fuisse Abba Cyrius apud Climacum gradu 4. qui interrogatus ex qua causa contumelias pateretur à ministris, respondit: *Probant me PP. mei, utrum monachus esse cupiam; quam ego Patris, & aliorum intentionem intelligens, levissime, & sine ulla molestia omnia tolero. Et ecce decimum quintum jam annum ego istud cogitans ago, sicut & ipsi dixerunt mihi, quando in monasterium intravi, quod usque ad trigessimum annum renunciantes probare solerent.* Similem ferè formam observat hodie Societas Jesu, quae clericos suos post biennii probationem admittit ad votorum emissionem, quae veri religiosi fiunt, ac obligati Societati: Non est tamen haec obligatio reciproca; nam potest eos Societas dimittere absque injuria, etiam si alia causa non subsit, quam quod tractu temporis deprehendantur ejus instituto minus convenire. Quam praxin juxta constitutionem Sancti Ignatii p. 2. cap. 1. & in examini. cap. 1. firmanunt Ju-*

lius III. Paulus III. Gregorius XIII. & probant, ac defendunt Lessius de justitia cap. 41. dub. 14. Petrus de Ribadeneira in tract. ration. instit. cap. 13. Pater Suarez tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 3. cap. 3. num. 10. & cap. 9. num. 10. Lantdmeter. lib. 2. de veteri mon. p. 2. cap. 5. Sanchez in Decalog. tom. 2. lib. 6. cap. 9. num. 60. Castropalao tom. 3. diffus. 2. punct. 3. num. 2. Pellizarius in man. reg. tom. 1. tract. 3. cap. 5. sect. 1. num. 4. Peracta igitur predicta ultima probatione, professio solennis emittebatur in scriptis juxta formam supra relata.

Quibus ita animadvertis exponendus venit praesens textus, in quo consultus fuit Alexander III. Primò de sacerdotibus qui expleto tyrocinii tempore habitum monasticum susceperunt, sed antequam professione reciproca essent obstricti, ad priorem statum reverti cupiebant, de quibus ait Alexand. III. quod si austeritatem Religionis, ad quam migrasse noscuntur, servare noluerint, ad minorem religionem cogendi sunt pertransire, nec amplius in Ecclesiis secularibus debent allumi, ne contra votum suum, quod Domino fecerunt, in animarum suarum periculum comprobentur venire. Quae verba accipienda sunt juxta supra tradita, de illis, qui expleto suae probationis tempore habitum religionis cum emissionem voti induerunt; qui licet adhuc professione reciproca obstricti non essent, tamen deferere regularem vitam nequibant, contra votum emissum in susceptione habitus; sed ex indulgentia illis permittit Alexander, ut in alia laxiori religione votum implere, & degere possint. Idem tacite respondit Pontifex de aliis clericis, qui monasticum habitum ante oblatum professionis libellum deseruerunt, id est qui peracto suae probationis tempore, habitum induerunt, sed nondum solennem professionem scripto fecerant, ut reciprocam professionem emitterent. Inter quem casum, & priorem illud tantum interest, quod in priori de sacerdotibus habitum deserentibus; in hoc secundo de clericis adhuc Ecclesias habentibus, sed in minoribus gradibus constitutis agit; ideo sub uno responso utrumque casum resoluti Pontifex, adjicit tamen: *Verum si ante susceptionem habitum positi in probatione recedere voluerint, secundum regulam B. Benedicti non videntur prohiberi ad priorem statum redire.* In quibus verbis expressè agit Alexander de novitiis, qui adhuc in vestibus laicalibus probabantur; qui cum nullam professionem fecissent per susceptionem habitus, & voti emissionem, libere poterant ad seculum redire, quia nullo voti, aut professionis vinculo adhuc tenebantur. Et haec ni fallor, est vera hujus textus interpretatio.

Sed cum jam temporibus Innocentii III. in usu esse coepisset in Ordinibus Mendicantibus distinctio habitus novitiorum, & professorum, & solerent tempore ingressus in religionem novitii induere habitum proprium ipsius Religionis; ideo consultus Innocentius III. in cap. consulti, hoc tit. de novitiis, qui habitum novitiorum receperunt, sed quia adhuc professionem non emiserant, volebant ad seculum redire; sub distinctione ita responderet: ut si cum novitiis, qui habitum susceperunt; proposuerunt absolute vitam mutare vovendo in communi statum religiosum, tunc etiam si professionem non emiserint, in ea, vel alia religione cogendos eos esse propositum, id est votum adimplere; si autem condi-

conditionaliter habitum susceperunt, ut si placuisset vita monastica, eam profiterentur; si verò displicuisset, ad seculum redirent, posse eos ad seculum redire, qui nullum votum in communi, aut particulari emisissent. Quod facilius procedere in eo, qui in minori aetate habitum novitii suscepit, respondet idem Innocentius in cap. postulasti, sequenti. Utautem in adultis omnis ambigendi collatio tollatur, an susceperint habitum novitorum cum proposito, id est voto absoluto religionis; an verò conditionaliter, si placeat status monasticus, cavit Innocentius, ut novitius tempore susceptionis habitus proteletur, se cum absoluto proposito profitendi habitum in Religione non suscipere; quam protestationem insuper habuit, atque ea etiam non facta, posse novitium habitum jam susceptum deserere, & ad seculum redire, in similibus casibus decrevit Honorius III. in cap. i. hoc tit. in 5. compil. his verbis: [Literas, quas super negotio Joannis scholaris Bonon. quod vestro duxeramus examini committendum, vestra nobis devotio destinavit, benignè recepimus, & earum tenore pleno concepimus intellectus, dil. fil. Magistro Petro procuratore scholaris ipsius, eum infra probationis tempus ab ordine Prædicatorum

exiisse, firmiter asserente. Ideoque disc. v. mandamus, quatenus si vobis constiterit, memoratum I. nullâ factâ professione ab Ordine jam dicto infra tempus probationis exiisse, denuntietis ipsum ad observationem ejusdem, vel alterius Ordinis non teneri.] Et cap. penult. in eadem collect. [Dilectus filius I. Canonicus Sedun. in nostra proposuit præsentia constitutus, quod idem in monasterio de Senterio Cisterciensis Ordinis simpliciter, & sine quolibet protestatione intravit; sed idem non valens asperitatem Ordinis sustinere, exinde infra tempus probationi præfixum exivit: unde postulavit à nobis, ut cum ibi professionem non fecerit, super hoc ab ejus conscientia dignemur totius dubitationis scrupulum remove. Ideoque mandamus, quatenus si vobis constiterit de præmissis, ipsum I. denuntietis ad prædicti Ordinis, vel alterius observantiam occasione hujusmodi non teneri.] Quod hodie post Concilium Tridentinum observatur, ita ut quicumque novitius tempore probationis, id est durante anno novitatus, possit resilire, relictoque monachali habitu, ad seculum redire. Antamen ipsi, sicut validè, ita & licitè faciant deserendo statum susceptum, alii disputant.

CAPUT X.

Idem (a) Ambian. Episcopo.

Sanè de canonico, qui in Ecclesia (b) Aromanc. professionem fecerat, & ab ea fugerat, à quodam Abbate recepto in monachum, id tuæ f. significamus, quod si locus ubi nunc permanet, majoris est religionis, quàm Ecclesia Aromanc. ipsum in eodem loco cum pura conscientia remanere permittas, alioquin eum ad priorem Ecclesiam redire compellas.

NOTÆ.

(a) *Ambian.* In prima collectione, sub hoc tit. cap. 10. legitur *Abiarino*, sed male, quia in ea adjicitur *pars capituli*. Quoad *Sedem*: unde deducitur, in præfati referri partem textus in cap. quoad *Sedem* 2. de *frigidis*, cujus epigraphæ est, *Ambianensi Episcopo*, de qua diceceti egi in

cap. 17. de *rescript.* Alia pars hujus textus extat in cap. ad *hac*, de *decimis*.

(b) *Aromanc.* Aromanchensis Ecclesia est in Provincia Rhemenfi Canonicorum Regularium Ordinis D. Augustini, ut refert Pennotus lib. 2. *hist. canonic. Regul. cap. 33. num. 5.*

Commentarium hujus textus dabimus in cap. *licet*, infra hoc tit.

CAPUT XI.

Idem (a) Belvac. Episcopo.

Significatum est nobis, & pro certo monstratum, quod Guiboldus nondum incipiens esse xiv. (b) annorum, timore magistri, qui cum literas erudiebat, habitum Religionis apud Ecclesiam de Resone suscepit, & inde, sicut puer, infra annum exivit, & per seculi vanitates jam sex annis, & eo amplius vagabundus discurrit. Unde quoniam hujus rei veritas nobis non constat, f. t. per A. f. m. quat. rem ipsam diligenter inquiras; & si inveneris, quod non fuisset à parentibus oblatus, nec inceperit esse quatuordecim annorum, quando ad Religionem accessit, si in seculo voluerit remanere, cum ab illo voto professionis, quod fecit, auctoritate Pontificali absolvas, & absolutionem ejus, tam Ecclesiæ de Resone, quàm populo tuæ civitatis studeas publicare. Si autem à parentibus fortè fuerit oblatus, seu xiv. annum compleverit, cum Religionem intravit, sive post xiv. annum professionem à se factam ratam habuerit, eum ad eandem, vel ad aliam Religionem omni cum districtione compellas.

D. D. Gonzal. in *Decretal.* Tom. III. Pars II.

Kkk

NOTÆ.